

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(4. SINIF)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ
2025

İÇİNDEKİLER

1. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.2.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri, Okuryazarlık Becerileri ve Değerler)	6
1.2.2. İçerik Çerçevesi	6
1.2.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	7
1.2.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	7
1.2.5. Farklılaştırma	8
1.3. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9
1.4. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE EBATLARI	9
1.5. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
2. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÖĞRENME ALANLARI	12

1. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türk eğitim sistemi bireylerin zihinsel, duygusal, fiziksel, kültürel ve ahlaki bakımdan gelişimini temel alarak bütüncül bir eğitim yaklaşımını amaçlamaktadır. “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” kavramsal becerileri, alan becerilerini, sosyal duygusal öğrenme becerilerini, eğilimleri, değerleri ve okuryazarlık becerilerini bir bütün hâlinde ele alarak öğrencilerin çok yönlü gelişimini etkili bir şekilde desteklemektedir. Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı öğrencilere sadece bilgi aktarmayı değil onları düşünmeye, sorgulamaya ve öğrendiklerini uygulamaya yönlendiren bir eğitim yaklaşımını benimsemektedir.

Gelişim döneminin sunmuş olduğu özellikler nedeniyle ilkokul dönemindeki öğrenciler için disiplinler arası bir öğretim yaklaşımının sergilenmesi önemlidir. Bu bağlamda Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin trafik kuralları, güvenli yaya ve araç trafiği, trafik ve teknoloji ilişkisi, acil durumlarda ilk yardım uygulamaları gibi konuları bir bütün hâlinde algılayabilmesi için disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmiştir. Programın içeriği; Türkçe, sosyal bilgiler, hayat bilgisi, matematik, fen bilimleri, insan hakları, vatandaşlık ve demokrasi, görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi ve oyun gibi disiplinlerden yararlanılarak oluşturulmuştur.

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda trafik kurallarına uygun davranan, trafikteki hak ve sorumluluklarını bilen, acil durumlarda yapılması gereken doğru davranışları uygulayabilen, sürdürülebilir çevre bilincine sahip olan, teknolojinin trafiğe olan yansımalarını fark eden, yetkin ve erdemli bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede öğrencilerin öğrendiklerini günlük hayat deneyimleriyle ilişkilendirmelerini sağlayan, beceri ve değerleri esas alan bütüncül bir anlayış benimsenmiştir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin;

1. Trafik ile ilgili temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olmaları,
2. Temel trafik işaret levhalarının anlamlarını bilmeleri ve trafik işaret levhalarını sınıflandırmaları,
3. Trafik kurallarının gereği ve önemini kavrayarak temel trafik kurallarını günlük yaşamda uygulamaları,
4. Trafikte yer alan farklı türdeki (kara, deniz, hava ve demir yolu) ulaşım araçlarını karşılaştırmaları,
5. Ulaşım ve trafik güvenliği ile ilgili görev ve sorumlulukları olan kurum ve kuruluşları tanımaları,
6. Trafikte geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarını tanıyabilmeleri ve bu üstünlüğün hayati öneme sahip olduğunu kavramaları,
7. Teknolojik gelişmelerin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini kavramaları,
8. Trafikte tehlike oluşturabilecek durumların insan sağlığı ve hayatını olumsuz etkileyebileceğini fark etmeleri,
9. Trafikteki hak ve sorumlulukları konusunda bilinçli olmaları ve buna uygun davranış sergilemeleri,
10. Trafikteki olumlu ve olumsuz davranış biçimlerinin yaya, sürücü ve yolcular arasındaki iletişime etkisini değerlendirmeleri,
11. Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerini tanıyabilmeleri ve bunların kullanım amaçları ile ilgili bilgi sahibi olmaları,
12. Trafikte acil durumlarda uygulanması gereken doğru davranış biçimlerini kavramaları amaçlanmaktadır.

Burada ifade edilen özel amaçların her birinin karşılığı öğrenme çıktılarında yer almaktadır. Öğrenme etkinliklerinin planlanması ve öğretim materyallerinin hazırlanmasında özel amaçlar ve öğrenme çıktıları bir bütün olarak değerlendirilmelidir.

1.2. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar aşağıda açıklanmıştır:

1. Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni"nin benimsediği ilke ve yaklaşımlar dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Trafik güvenliği dersinin öğrenme-öğretme süreçlerinin tasarlanması, öğrenme-öğretme uygulamalarının planlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması, ders kitapları ve materyallerin hazırlanması gibi süreçlerde "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni" referans kaynak olarak kullanılacaktır. Bütün eğitim-öğretim faaliyetleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde yer alan öğrenci profilinin gelişimini destekleyecek biçimde planlanmalı ve uygulanmalıdır.
2. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerine yer veren, disiplinler arası ilişkileri anlamayı kolaylaştıran kapsamlı bir çerçevede sunulmalıdır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan tüm süreçlerin yürütülmesi esastır. Bununla birlikte öneri niteliğinde olan uygulamalarda ise ilgili öğrenme alanının öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilenen tüm eğilim ve programlar arası bileşenler dikkate alınarak planlamalar yapılır ve bu planlar doğrultusunda uygulamalar farklılaştırılabilir.
3. Eğitim ve öğretim süreçlerinde Türkçemizin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığı ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
4. Öğrencilerin etkin katılımının sağlandığı bir öğrenme ortamı ve düşüncelerin özgürce paylaşılabildiği, sosyal ve duygusal becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.
5. Araştırma, sorgulama, gözlem gibi bilimsel faaliyetler; disiplinler arası ve bağlam temelli bir yaklaşımla zümre öğretmenler kurulu tarafından planlanmalı ve işletilmelidir.
6. Bilgi ve beceriler içerik çerçevesiyle yeni ve anlamlı bütünler oluştururken programlar arası bileşenler (sosyal duygusal öğrenme becerileri, okuryazarlık becerileri ve değerler), öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir.
7. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profilleri göz önünde bulundurularak öğrenme çıktılarıyla tutarlı olan farklı öğretim materyalleri (bilgi notu, sunum, etkinlik, çalışma kâğıtları, okuma parçaları vb.) yapılandırılmalı ve kullanılmalıdır. Öğretim materyalleri kullanılırken zümre öğretmenleriyle iş birliği yapılmalıdır.
8. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve özel durumları dikkate alınarak çeşitlendirilmelidir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde öğrencilere ilgi çekici, günlük yaşamla ilişkili, çevrelerinde karşılaşılabilecekleri problemlere dair görevler verilmeli; yargısal nitelik taşımayan, motive eden geri bildirimler sağlanmalı; dijital teknolojiler ve oyunlardan yararlanılmalıdır.
9. Öğrenme alanlarının ilgili bölümlerinde teknolojiye doğru ve güvenli bir biçimde yararlanmanın yanı sıra teknolojiyi verimli kullanmanın önemi vurgulanmalıdır.
10. Farklılaştırma kapsamında zenginleştirme ve/veya destekleme bölümünde yer verilen uygulamalara ders kitaplarında yer verilmez. Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin bireysel ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanmalı ve yürütülmelidir.

1.2.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri, Okuryazarlık Becerileri ve Değerler)

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrencilerin çağın gerektirdiği becerilerle donanmış, yetkin ve erdemli bireyler olarak yetiştirmelerini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda disiplinler arası bir anlayış ile hazırlanan Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda yer alan "sosyal duygusal öğrenme becerileri", "okuryazarlık becerileri" ve "değerler" bütünsel ve etkin bir şekilde işe koşulmuş; öğrenme-öğretme uygulamalarında bu bileşenlerin öğretmenler tarafından nasıl uygulanacağı detaylandırılmıştır.

Programın bileşenlerinden biri olan sosyal duygusal öğrenme becerileri, öğrencilerin okul içi ve okul dışı yaşantılarında başarı elde edebilmelerini bir yeterli kümesi olarak ele alınmaktadır. Sosyal duygusal öğrenme becerileri, Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda yer alan diğer becerilerin gelişimini destekleyen bir beceri seti olarak kullanılmaktadır. Kendini düzenleme, iletişim, iş birliği, sorumlu karar verme, sosyal farkındalık gibi sosyal duygusal öğrenme becerileri ile öğrencilerin duygularını yönetmeleri, empati yapmaları, destekleyici ilişkiler kurmaları ve sağlıklı bir benlik geliştirmeleri için gerekli olan bilgi, beceri ve eğilimlere bütüncül bir anlayış ile sahip olmaları hedeflenmektedir.

Programın bir diğer bileşeni olan okuryazarlık becerileri ile bireylerin toplumsal yaşamın dinamiklerine uyum sağlama noktasında kritik bir rol oynaması hedeflenmektedir. Çağın gerektirdiği beceriler doğrultusunda bireylerin dijital okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı, görsel okuryazarlığı ve vatandaşlık okuryazarlığı gibi çok boyutlu becerilere sahip olmaları, hem bireysel hem de toplumsal sorumluluklarını yerine getirebilmeleri açısından önemlidir. Bu doğrultuda eğitim sisteminde Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı yalnızca bilgi aktarmakla kalmayıp öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerisi gibi üst düzey zihinsel süreçlerini harekete geçiren öğrenme ortamları sunarak okuryazarlık becerilerini geliştirecek şekilde yapılandırılmıştır.

Programda erdem-değer-eylem çerçevesinde yer alan adalet, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, dürüstlük, sabır, saygı, sağlıklı yaşam, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, yardımseverlik, vatanseverlik gibi değerlere odaklanılmaktadır. Bu değerlerin huzurlu ve güvenli bir trafik ortamı için içselleştirilerek doğru davranışlara dönüştürülmesi ve uygun içerik, materyal ve yöntemlerle dersle bütünleştirilerek öğrencilere aktarılması hedeflenmektedir.

1.2.2. İçerik Çerçevesi

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda trafikteki temel kavramlar, trafik kuralları, trafikteki hak ve sorumluluklar, trafikte iletişimin önemi, trafikte ilk yardım ve acil durumlara ilişkin temel düzeydeki bilgilere yer verilmektedir. Bu içerik "Trafikte Güvenli Adımlar", "Ulaşım Araçları ve Güvenli Yolculuk", "Trafikte Haklar, Sorumluluklar ve İletişim" ve "Trafikte İlk Yardım ve Acil Durumlar" olmak üzere dört (4) öğrenme alanı altında sunulmaktadır.

Bu bağlamda aşağıda belirtilen dört öğrenme alanı şu şekilde açıklanabilir:

- **Trafikte Güvenli Adımlar** öğrenme alanında öğrencilerin trafik ile ilgili temel kavramlara yönelik bilgi sahibi olmaları, trafik işaret levhalarının anlamlarını bilmeleri, trafik işaret levhalarını sınıflandırmaları, trafik kurallarının gereği ve önemini yaya, sürücü ve yolcu açısından özetleyebilmeleri ve temel trafik kurallarını uygulayabilmeleri üzerinde durulmaktadır.
- **Ulaşım Araçları ve Güvenli Yolculuk** öğrenme alanında ulaşım araçları ve geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarına, teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisine, trafik ile ilgili meslek ve kurumlara, trafikte güvenlik açısından tehlike yaratabilecek durumlara değinilmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin trafikteki ulaşım araçlarını karşılaştırabilmeleri, teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini sorgulayabilmeleri, trafikte geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarını tanıyabilmeleri ve trafikte tehlike oluşturabilecek durumları güvenlik açısından gözlemlerine dayalı olarak tahmin edebilmeleri amaçlanmaktadır.
- **Trafikte Haklar, Sorumluluklar ve İletişim** öğrenme alanında öğrencilerin trafikteki hak ve sorumluluklarını tanımlamaları, sorgulamaları, bu hak ve sorumluluklara uygun davranışlar sergilemeleri, trafikte farklı iletişim biçimlerinin (sözlü, yazılı ve beden dili) insan davranışları üzerindeki etkilerini anlamaları üzerinde durulmaktadır. Ayrıca öğrendiklerini trafikte daha bilinçli olmak ve etkili iletişim kurmak için kullanabilmeleri hedeflenmektedir.
- **Trafikte İlk Yardım ve Acil Durumlar** öğrenme alanında öğrencilerin taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine dair güvenilir kaynaklardan bilgi toplayabilmeleri ve trafikle ilgili acil durumlarda doğru davranışları muhakeme edebilmeleri amaçlanmaktadır.

1.2.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin gelişiminin tüm alanlarda izlenmesi amacıyla süreç odaklı değerlendirme yaklaşımı benimsenmiştir. Bu kapsamda süreç odaklı değerlendirmeye yönelik beceri temelli ölçme ve değerlendirme süreçleri esas alınmıştır. Değerlendirme süreçleri; öğrencileri teşvik etme, motive etme ve öğrenme çıktıları göz önünde bulundurularak sistematik izleme ve onlara etkin geri bildirim sağlama hedefine yönelik oluşturulmuştur. Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrencilerin başarı düzeyi ve yetkinlikleri göz önünde bulundurularak planlanmıştır. Yetkinlikler trafiğe özgü kavramsal becerilerin yanı sıra sosyal duygusal öğrenme, okuryazarlık becerileri, değerler ve eğilimlerin geliştirilmesine yönelik olup bireysel farklılıklara uygun biçimde tasarlanmıştır. Öğrenme çıktılarının gerçekleşme süreçleri, öğrenme kanıtları izlenmiş ve bu kanıtlar, öğrenme-öğretme süreçlerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde kullanılan çeşitli ölçme araçlarını kapsamıştır.

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda beceri temelli ölçme ve değerlendirme sürecinde performansa dayalı ölçme araçları ve yöntemlerine odaklanılmaktadır. Öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımı teşvik edilmekte ve bu süreçte becerilerin objektif puanlanması için dereceli puanlama araçlarının kullanımı öncelik kazanmaktadır. Ayrıca ölçme ve değerlendirme uygulamaları, yalnızca öğrencilerin başarısını belirlemek amacıyla değil öğretim süreci ve öğrenmeyi desteklemek amacıyla da yürütülmektedir.

Bu kapsamda aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Ölçme ve değerlendirme araçları; öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve bireysel farklılıklarına göre farklılaştırılmalıdır.
- Öğrencilere günlük yaşamla ilgili ve çevrelerinde karşılaşılabilecekleri problemlere dayalı bağlamsal performans görevleri verilmelidir. Bu sayede bilgi ve becerilerin ölçülmesi ilgi çekici hâle getirilmelidir.
- Öğrencilere yargısal nitelik taşımayan ve motive edici geri bildirimler verilmelidir.
- Öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımları sağlanmalı ve öğrencilere her aşamada geri bildirim verilmelidir.
- Beceri temelli ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretim süreciyle eş zamanlı olarak yürütülmelidir.
- Öğrenme çıktılarının ve becerilerin belirli bir sistem içinde belli aralıklarla ölçülmesi gerekmektedir.

1.2.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde öğrenme alanlarına ilişkin temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma etkinlikleri ve öğrenme-öğretme uygulamaları bulunmaktadır. Öğrencilerin öğrenme alanı ile ilgili ihtiyaç duyacağı ön öğrenmeler, temel kabuller olarak ifade edilmektedir. Ön değerlendirme süreci öğrenme-öğretme uygulamalarından önce öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin gözden geçirilmesi için gereklidir. Köprü kurma etkinlikleri; öğrencilerin günlük yaşam deneyimleri, ön bilgileri ve yeni öğrenmeleri arasında ilişki kurmalarını sağladığı için önemlidir. Öğrenme-öğretme uygulamalarında ise öğrenme çıktılarına ulaşmak amacıyla araştırma ve sorgulamaya dayalı, kalıcı ve anlamlı öğrenmeye yönelik etkinliklere yer verilmiştir.

Öğrenme alanları içeriklerinin oluşturulması sürecinde öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, devinışsel gelişimlerine ve bireysel farklılıklarına yönelik yaklaşım, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile çeşitlilik sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin aktif olarak öğrenme sürecine katılımını desteklemek adına çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunacakları etkinlikler önemsenmiştir. Bu bağlamda programda okul içi ve okul dışı öğrenme ortamında (çocuk trafik eğitim parkı vb.) gerçekleştirilmeye uygun etkinliklere yer verilmiştir. Öğrencilerin bu etkinliklerde ilgili öğrenme alanındaki bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirmeleri ve anlamlandırmaları, gözlem ve deneyimlerini öğretim sürecine yansıtarak ön bilgilerini işe koşmaları, mevcut bilgilerini zenginleştirmeleri, öğrendiklerini ürüne veya uygulamaya dönüştürmeleri, hem öğrenme hem de ürün ortaya koyma süreçlerinde gerekli durumlarda teknolojiyi kullanabilmeleri hedeflenmiştir.

Programda yer verilen alana özgü kavramların öğretimine yönelik etkinliklerde ise tümevarımcı bir bakış açısı gözetilerek öğrencilerin sorgulama sürecini deneyimlemelerine önem verilmiştir. Bunun için araştırma, soru-cevap, tartışma, yaratıcı drama, örnek olay gibi yöntem ve tekniklerden yararlanılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde öğrencilerin bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve sorgulamaları için öğretmen rehberliği önem arz etmektedir. Bu aşamalarda öğretmenin rolü; gerekli öğrenme ortamını sağlayarak öğrenciye destek olmak, öğrenme etkinlikleri sırasında öğrencileri uygun şekilde yönlendirmek, fırsat eşitliğinin sağlandığı bir ortam oluşturmak, ihtiyaç duydukları anda onlara uygun dönütler vererek derse katılmalarını ve düşüncelerini ifade edebilmelerini sağlamaktır. Ayrıca öğrencilerin

hem bağımsız hem de iş birliği içinde çalışarak öğrenmelerine imkân tanıyan ortamlar düzenlemektir. Öğrencilerin konu içeriklerine göre hazırladıkları afiş, poster, el kitapçığı, bilgilendirici kart gibi materyallerin sınıf ve okul içi ortamlarda sergilenmesi sağlanmalıdır.

Öğrenme-öğretme yaşantıları sürecinde öğrenme-öğretme uygulamaları; kavramsal beceriler, okuryazarlık becerileri, sosyal duygusal öğrenme becerileri, değerler ve eğilimlerle ilişkilendirilerek sunulmuştur. Bu bağlamda öğrenme çıktıları öğrencilerin programlar arası bileşenleri içselleştirebilmeleri için programlar arası bileşenler ile bütüncül bir şekilde ele alınarak planlanmıştır.

1.2.5. Farklılaştırma

Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programı'nın farklılaştırma bölümü, her öğrencinin kendine özgü yetenek, ilgi ve öğrenme stillerini dikkate alarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla destekleme ve zenginleştirme esaslarına göre hazırlanmıştır. Kapsayıcı eğitim ortamı okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal gelişimleri ile bireysel farklılıkları göz önüne alınarak yapılandırılmıştır. Bu bölüm ders kitaplarında yer almayacaktır.

Zenginleştirmenin temel alındığı bölümlerde mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına ek olarak içerik, süreç ve ürün açısından daha üst düzey etkinlikler gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Bu bölümdeki temel amaç, akranlarına göre daha ileride olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarmak için öğretmene yönelik öneriler sunmaktır. Zenginleştirme kapsamında öğrencilerin kendi özgün fikir ve ürünlerini ortaya çıkarmalarını destekleyecek etkinlikler tasarlanmıştır. Bu bağlamda dijital içerik üretme, karikatür çizme, haber metni yazma, Web 2.0 araçlarını kullanma, uzmanlarla röportaj yapma, bilgilendirici el kitapçığı hazırlama, dijital hikâye geliştirme, kısa video hazırlama, ve oyun tasarlama gibi etkinliklerle öğrenciler desteklenmektedir.

Desteklemenin temel alındığı bölümler, farklı öğrenme seviyelerine sahip öğrencilerin genel eğitim ortamlarında öğretim sürecini kolaylaştırmak ve sadeleştirmek amacıyla öğrenme ve öğretme yaşantıları, içerik ve ürünler, öğrencilerin bireysel öğrenme özellikleri ve gereksinimleri göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Öğrenme ve öğretme süreçlerinde desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için uygulanacak destekleme etkinlikleri, kullanılan materyallerin daha sade bir biçimde hazırlanmasını ayrıca öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun materyallerin seçilip geliştirilerek sınıf ortamına getirilmesini içermektedir. Bu kapsamda temel kavramların öğretimini kolaylaştırmak amacıyla bulmacalar, eğitsel oyunlar ve görsel eşleştirme kartlarının kullanımı önerilmektedir. Öğrenme ve öğretme süreçlerinin basit ve sade düzenlenmesi amacıyla drama, canlandırma, çizgi film, animasyon, belgesel gibi eğitici içeriklerin yanı sıra görsel ve işitsel materyaller ile trafik işaret levhalarına dair maketlerin hazırlanması gibi öğretim tekniklerinden faydalanılması önerilmektedir.

1.3. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi			
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saat	Yüzde
1. TRAFİKTE GÜVENLİ ADIMLAR	4	11	30
2. ULAŞIM ARAÇLARI VE GÜVENLİ YOLCULUK	4	11	30
3. TRAFİKTE HAKLAR, SORUMLULUKLAR VE İLETİŞİM	2	5	14
4. TRAFİKTE İLK YARDIM VE ACİL DURUMLAR	2	5	14
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*		4	12
TOPLAM	12	36	100

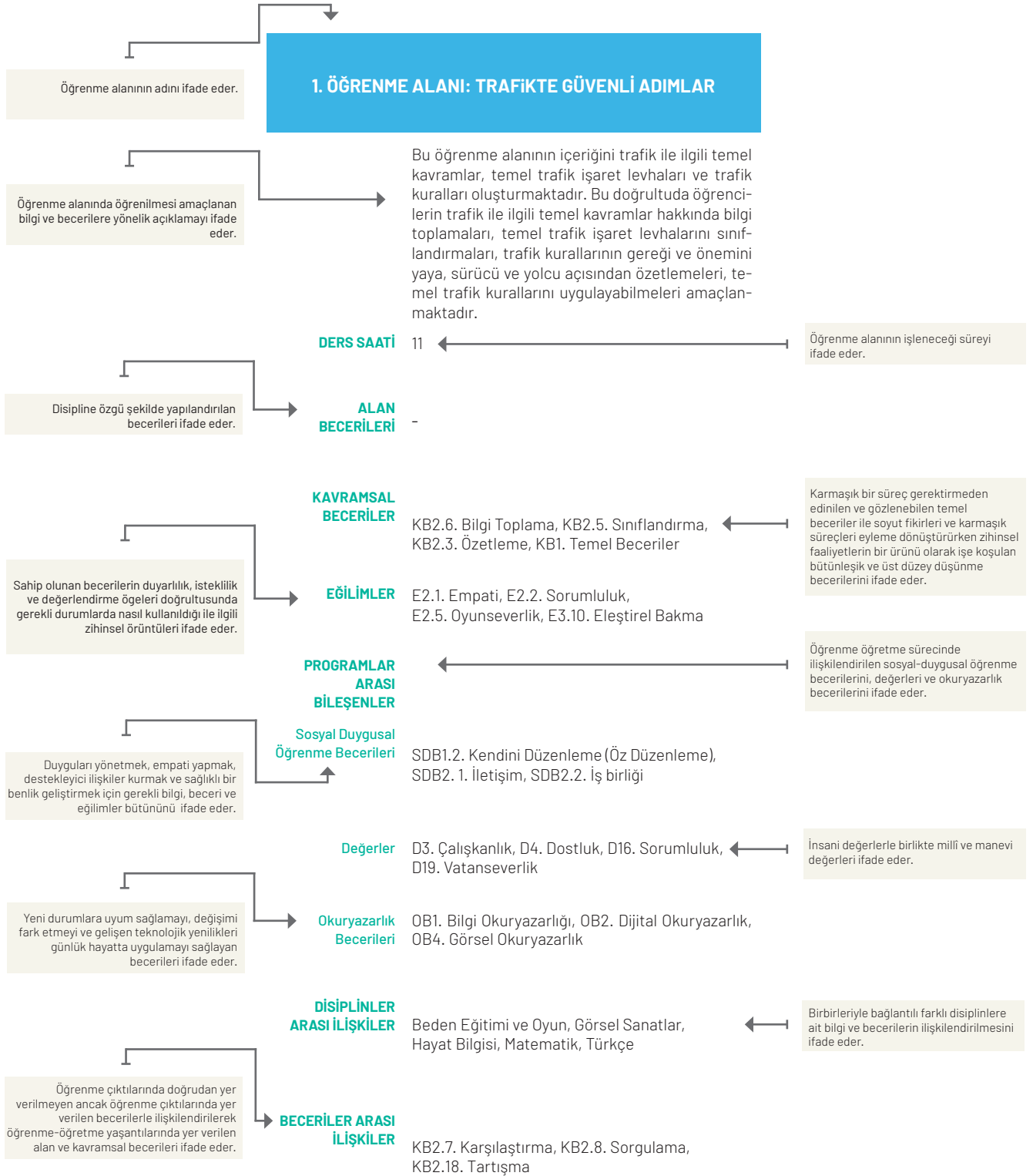
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim-öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

TRAFİK GÜVENLİĞİ DERS KİTABI	FORMA SAYILARI*	KİTAP EBADI
Trafik Güvenliği Dersi 4. Sınıf	11-13	19,5 cm x 27,5 cm

* Forma sayıları alt ve üst sınır olarak belirlenmiştir.

1.5. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

2. TRAFİK GÜVENLİĞİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÖĞRENME ALANLARI

1. ÖĞRENME ALANI: TRAFİKTE GÜVENLİ ADIMLAR

Bu öğrenme alanının içeriğini trafik ile ilgili temel kavramlar, temel trafik işaret levhaları ve trafik kuralları oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin trafik ile ilgili temel kavramlar hakkında bilgi toplamaları, trafik kurallarının gereği ve önemini yaya, sürücü ve yolcu açısından özetlemeleri, trafik işaret levhalarını sınıflandırmaları ve temel trafik kurallarına uymaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 11

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.3. Özetleme, KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E2.2. Sorumluluk, E2.5. Oyunseverlik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Beden Eğitimi ve Oyun, Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, Matematik, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.18. Tartışma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TG.4.1.1. Trafik ile ilgili temel kavramlar hakkında bilgi toplayabilme

- a) Trafik ile ilgili temel kavramlara ulaşmak için kullanacağı araçları belirler.
- b) Trafik ile ilgili temel kavramlara ait bilgileri bulur.
- c) Trafik ile ilgili temel kavramlara ait ulaşılan bilgileri doğrular.
- ç) Trafik ile ilgili temel kavramlara ait ulaşılan bilgileri kaydeder.

TG.4.1.2. Trafik kurallarının gereği ve önemini özetleyebilme

- a) Trafik kurallarının gereği ve önemiyle ilgili çözümleme yapar.
- b) Trafik kurallarını (yaya, sürücü, yolcu için) sınıflandırır.
- c) Trafik kurallarının gereği ve önemini kendi cümleleriyle yorumlar.

TG.4.1.3. Trafik işaret levhalarını sınıflandırabilme

- a) Temel trafik işaret levhalarının şekilsel özelliklerini belirler.
- b) Temel trafik işaret levhalarını şekilsel özelliklerine göre ayırır.
- c) Temel trafik işaret levhalarını (bilgilendirme, uyarı, yasaklama amaçlı levhalar) tasnif eder.
- ç) Temel trafik işaret levhalarını etiketler.

TG.4.1.4. Temel trafik kurallarına uyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Trafikle İlgili Temel Kavramlar

Trafik Kurallarının Gereği ve Önemi

Temel Trafik İşaret Levhaları

Temel Trafik Kurallarına Uyma

Genellemeler/
Anahtar Kavramlar/
Sembol ve Gösterimler

alt geçit, okul geçidi, trafik, trafik işaret levhaları, trafik kuralı, üst geçit, yaya geçidi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktılarının değerlendirilmesinde anlam çözümleme tablosu, performans görevi, öz değerlendirme formu, kontrol listesi gibi değerlendirme araçları kullanılabilir. Tüm çalışmalar öğrencilerin ürün dosyalarına eklenir.

Öğrencilerin trafik ile ilgili kavramlara yönelik bilgi edinmelerini sağlamak için seçtikleri veri toplama araçlarını kullanarak yaptıkları araştırma sürecinde ulaştıkları bilgileri el kitapçığı ya da resimli trafik sözlüğü olarak hazırlama ve sınıfta sunma süreçlerinde analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Temel trafik işaret levhalarının renk ve şekillerine göre uyarı, bilgilendirme ve yasaklama amaçlı olanlar biçiminde sınıflandırılmasında anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilere temel trafik işaret levhaları konulu afiş, broşür gibi ürünler hazırlamaları ve sergilemeleri için performans görevi verilebilir. Bu görevler analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Trafik kurallarına uymanın gereği ve önemine dair yazılan senaryoların sınıf içi ya da sınıf dışı ortamlarda canlandırılması sürecinde öz değerlendirme formları kullanılabilir.

Trafik kurallarını uygulama konusundaki bireysel çalışmalar kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin trafik kavramı, temel trafik işaret levhaları ve trafik kurallarına ilişkin ön bilgilere sahip olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin trafik ile ilgili temel kavramlara ilişkin ön bilgilerini harekete geçirmek için aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Trafik denildiğinde aklınıza neler geliyor?
- Trafikteki düzen nasıl sağlanıyor?
- Okula gelirken karşılaştığınız trafik işaret levhaları hangileridir?
- Trafik kuralları ile ilgili gözlemlerinizi nelerdir?

Köprü Kurma Öğrencilerden trafikte kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri durumlara örnekler vermeleri ve bu durumların neden ve sonuçları hakkındaki düşüncelerini açıklamaları istenir. Böylece onların günlük yaşamlarında karşılaştıkları trafik ile ilgili kavramlar üzerine düşünceleri ve bu kavramlar hakkında konuşmaları sağlanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TG.4.1.1.

Öğrencilerden trafik ile ilgili temel kavramlar hakkında bilgi toplayabilmeleri beklenir. Öğrencilere trafik, yaya, kara yolu gibi kavramlara yönelik görseller sunularak onlardan görselleri incelemeleri, görsellerde yer alan kavramlar üzerine konuşmaları ve bu kavramların insan yaşamındaki yerine değinmeleri istenir (**OB4**). Sunulan görsellerdeki kavramların dışında trafik ile ilgili bildikleri başka kavramların olup olmadığı üzerine konuşulur (**SDB2.1**). Öğrencilere trafik ile ilgili kavramları belirlemeleri için basılı kaynaklar, görüşme, gözlem gibi veri toplama araçlarından hangilerini kullanabilecekleri sorulur. Daha sonra öğrencilerin trafik ile ilgili temel kavramlara ulaşmak için kullanacağı araçları belirlemeleri beklenir (**SDB1.2**). Öğrencilerin trafik ile ilgili kavramlara yönelik bilgi edinmelerini sağlamak için seçtikleri veri toplama araçlarını kullanarak araştırma yapmaları beklenir (**D3.3, SDB1.2**). Bu araştırma sonucunda trafik ile ilgili kavramlar hakkında edindikleri bilgileri listelemeleri istenir. Öğrencilerden ulaştıkları bilgileri sorgulamaları (**E3.10, KB2.8**) ve bunları teyit etmek için alternatif kaynaklara başvurmaları beklenir (**D16.3, OB1, OB2**). Öğrencilerden trafik ile ilgili temel kavramlara ait ulaştıkları bilgileri doğrulamaları istenir. Öğrencilerin trafik ile ilgili temel kavramlara ait ulaştıkları bilgileri kaydedebilmeleri için el kitapçığı ya da resimli trafik sözlüğü hazırlamaları ve bunları sınıfta sunmaları sağlanır. Öğrencilerin çalışmaları, analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

TG.4.1.2.

Öğrencilerden trafik kurallarının gereği ve önemini özetleyebilmeleri beklenir. Bunun için yaya, sürücü ve yolcu kaynaklı trafik kuralı ihlallerini yansıtan haber örnekleri sınıfta sunulur. Öğrencilerden haberlerde yer alan trafik kuralı ihlallerinin olası sonuçları üzerinde tartışmaları istenir (**E3.10, KB2.18, OB1**). Öğrencilerin kural ihlallerinin olası sonuçlarına yönelik çıkarımda bulunmalarını sağlamak amacıyla onlara yönlendirici sorular sorulur (**D3.3, SDB2.1**). Ardından tahtaya yaya, sürücü ve yolcu kavramları yazılır. Yaya, sürücü ve yolcuların uymaları gereken kurallar hakkında öğrencilerden alınan cevaplar tahtaya yazılır. Daha sonra öğrencilerden trafik kurallarına uymanın gereği ve önemine dair küçük gruplar hâlinde kısa hikâyeye yazmaları ve bu hikâyeleri sınıfta sunmaları istenir (**SDB1.2**). Sunum süreci akran değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

TG.4.1.3.

Öğrencilerden temel trafik işaret levhalarını sınıflandırabilmeleri beklenir. Bunun için öncelikle öğrencilerin çevrelerinde gördükleri trafik işaret levhalarına örnekler vermesi istenir. Verilen örnekler üzerinden farklı şekillerdeki trafik işaret levhalarının farkına varmaları sağlanır. Ardından bu trafik işaret levhaları öğrencilere gösterilir. Öğrencilerin trafik işaret levhalarındaki farklılıklar hakkında konuşmaları sağlanır ve onlardan trafik işaret levhalarını ayırbilmeleri beklenir (**KB2.7, OB4**). Onlardan trafik işaret levhalarını ayırtmalarını beklenir. Bunun için öğretmen tarafından tahtaya anlam çözümleme tablosu çizilir. Öğrencilerden bu tabloyu trafik işaret levhalarının şekilsel özelliklerini dikkate alarak doldurmaları istenir. Öğrenciler bu trafik işaret levhalarını şekil ve anlamlarına göre “uyarı, bilgilendirme ve yasaklama” amaçlı olanlar şeklinde tasnif eder (**OB1**). Bu süreçte “Ben kimim?” ve “Nesi var?” gibi oyunlarla (**E2.5**) trafik işaret levhalarının adlarına ulaşmaları sağlanır (**D4.2, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin öğrendikleri trafik işaret levhalarını adlandırmaları için kavram ve eşleştirme kartları gibi eğitsel araçlar kullanılır. Öğrencilerin trafik işaret levhaları konulu afiş, broşür gibi ürünler hazırlamaları ve bu ürünleri sınıfta sergilemeleri sağlanır. Öğretim süreci analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin çalışmaları ürün dosyalarına eklenir.

TG.4.1.4.

Öğrencilerden temel trafik kurallarına uyabilmeleri beklenir. Bunun için öncelikle bildikleri trafik kurallarına örnekler vermeleri istenir (**SDB2.1**). Öğrencilere trafikte doğru ve yanlış davranışların sonuçlarını gösteren bir animasyon film izletilir. Öğrencilerin izledikleri animasyonda yer alan trafikte yapılan doğru-yanlış davranışlar ve sonuçları üzerine konuşmaları sağlanarak trafik kurallarının önemi üzerinde durulur (**E3.10, SDB2.1**). Öğrencilerin trafikteki rollerinin neler olduğu üzerine konuşulur. Öğrencilerden trafikte yaya, yolcu ve sürücü (bisiklet, kaykay, skuter vb.) gibi farklı rollerde yer alabileceklerini fark etmeleri beklenir. Sınıf içerisinde veya okul bahçesinde yaya geçitleri, trafik ışıkları ve çeşitli trafik levhalarının bulunduğu bir trafik parkuru oluşturulur ya da imkânlar dâhilinde çocuk trafik eğitim parkı gezisi düzenlenebilir. Öğrenciler parkur veya çocuk trafik eğitim parkında farklı rolleri (yaya, yolcu ve sürücü) canlandırır (**E2.1, E2.2, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin öğrendikleri kuralları etkileşim hâlinde uygulamaları sağlanır (**OB1**). Öğrencilerin kuralları uygulayıp uygulamadıkları gözlemlenir ve onlara geri bildirim verilir. Kurallara uyma konusunda sorumluluklarını yerine getirmenin önemli bir vatandaşlık görevi olduğu konusunda farkındalık geliştirilir (**D16.3, D19.1**). Süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrencilerden trafik kavramlarının yer aldığı bir karikatür ya da bilgilendirme afişi hazırlamaları istenebilir. Materyallerin hazırlanmasında uygun Web araçlarının kullanılması önerilebilir. Ayrıca öğrencilerden trafik işaret levhalarının evrensel olmasının insanlara sağladığı kolaylıklar ile ilgili kısa bir yazı yazmaları beklenebilir. Trafik kurallarının uygulanmasının önemine yönelik bir oyun tasarımları istenebilir.

Destekleme

Öğretim sürecini kolaylaştırmak için trafik ile ilgili temel kavramlara yönelik bulmacalar kullanılabilir. Öğrencilerle trafik işaret levhaları ile ilgili maketler yapılabilir. Öğrencilerden trafik kurallarının gereği ve önemine yönelik resim yapmaları istenebilir. Trafik kurallarını uygulayabilmeye yönelik bilgilendirme ve eşleştirme kartları gibi çeşitli materyaller ile öğrenme süreci desteklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÖĞRENME ALANI: ULAŞIM ARAÇLARI VE GÜVENLİ YOLCULUK

Bu öğrenme alanının içeriğini trafikteki ulaşım araçları ve özellikleri, geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçları, teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisi, trafik ile ilgili meslek ve kurumlar, trafikte güvenlik açısından tehlike yaratabilecek durumlar oluşturmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin trafikteki ulaşım araçlarını karşılaştırabilmeleri, teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini sorgulayabilmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca trafikte geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarını tanıyabilmeleri ve trafikte tehlike oluşturabilecek durumları güvenlik açısından gözlemlerine dayalı olarak tahmin edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 11

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.7. Karşılaştırma, KB1. Temel Beceriler, KB2.8. Sorgulama, KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E2.2. Sorumluluk, E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiçlik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Beden Eğitimi ve Oyun, Fen Bilimleri, Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.18. Tartışma, KB2.17. Değerlendirme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TG.4.2.1. Trafikteki ulaşım araçlarını karşılaştırabilme

- a) Trafikteki ulaşım araçlarının özelliklerini belirler.
- b) Trafikteki ulaşım araçlarının benzerliklerini listeler.
- c) Trafikteki ulaşım araçlarının farklılıklarını listeler.

TG.4.2.2. Trafikte geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarını tanıyabilme

TG.4.2.3. Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini sorgulayabilme

- a) Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini tanımlar.
- b) Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisiyle ilgili sorular sorar.
- c) Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisi hakkında bilgi toplar.
- ç) Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisi ile ilgili topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- d) Teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisine yönelik çıkarımda bulunur.

TG.4.2.4. Trafikte tehlike oluşturabilecek durumları güvenlik açısından gözleme dayalı tahmin edebilme

- a) Trafikte tehlike oluşturabilecek durumları ön gözlem ve/veya deneyimi ilişkilendirir.
- b) Trafikte tehlike oluşturabilecek durumlara ilişkin çıkarım yapar.
- c) Trafikte tehlike oluşturabilecek durumlara ilişkin yargıda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Ulaşım Araçları ve Özellikleri

Geçiş Üstünlüğüne Sahip Ulaşım Araçları

Teknolojinin Trafik Güvenliği ve Ulaşım Araçları Üzerindeki Etkisi

Trafikte Tehlike Oluşturabilecek Durumlar

Genellemeler/
Anahtar Kavramlar/
Sembol ve Gösterimler

geçiş üstünlüğü, teknoloji, trafik güvenliği, ulaşım, ulaşım araçları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktılarının değerlendirilmesinde kavram haritası, çalışma yaprağı, performans görevi, akran değerlendirme formu kullanılabilir. Tüm çalışmalar öğrencilerin ürün dosyalarına eklenir.

Trafikteki ulaşım araçlarını karşılaştırma süreci; kavram haritası, eşleştirme, doğru yanlış, kısa cevaplı sorular gibi farklı ölçme araçlarından oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir.

Trafikte geçiş üstünlüğünün nasıl sağlandığına ilişkin öğrencilerin poster oluşturma ve slogan yazma süreçlerini yapılandırabilmeleri için performans görevi kullanılabilir. Bu görevlerin değerlendirilmesinde analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilerin öğrendikleri bilgileri kullanarak teknolojinin gelecekte trafikte kullanımı ile ilgili ürettikleri hikâye ve resimler, akran değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin trafikte yer alan çeşitli ulaşım araçlarına, teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisine ve trafik kurallarının ihlali sonucunda oluşabilecek tehlikelere yönelik temel düzeyde bilgilere sahip olduğu kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerin ön bilgilerini belirlemek amacıyla onlardan ulaşım araçlarına, trafik ile ilgili mesleklerle, teknolojinin trafikteki kullanım alanlarına ve trafik güvenliğini sağlayan uygulamalara ilişkin örnekler vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden ulaşım araçlarına ve hangi ulaşım araçlarının geçiş üstünlüğüne sahip olduğuna yönelik örnekler vermeleri istenir.

Öğrencilerden güvenli trafik akışını sağlayan meslek ve kurumları örnek olay üzerinden belirtmeleri istenir.

Öğrencilere trafik güvenliğinin sağlanmadığı durumları yansıtan bir örnek olay sunulur. Öğrencilerden bu örnek olay üzerinden trafikteki olası tehlikelerin nasıl önlenebileceğini tartışmaları istenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TG.4.2.1.

Öğrencilerden trafikteki ulaşım araçlarını karşılaştırmaları beklenir. Bunun için öğrencilere farklı ulaşım türleri (deniz, hava, kara ve demir yolu) ve araçlarının yer aldığı görsel, metin, kısa video gibi eğitsel araçlar sunulur. Öğrencilerden sınıfta bu ulaşım araçlarının türlerini ve kullanım amaçlarını (yük aracı, yolcu aracı vb.) beyin fırtınası tekniğini kullanarak belirlemeleri beklenir (**OB1, SDB2.1**). Ardından anlam çözümleme tablosu kullanılarak öğrencilerden ulaşım araçlarının türlerini (kara yolu, deniz yolu vb.) kullanım amaçlarına göre listelemeleri beklenir. Tahtaya çeşitli kategoriler (yakıt türü, hız, sürücü/meslek, ulaşım türü ve bu ulaşım türlerinden sorumlu kurumlar) yazılır. Öğrencilerden ulaşım araçlarından sorumlu olan Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü, Denizcilik Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne değinilerek şoförlük, vatmanlık, makinistlik, kaptanlık, pilotluk gibi mesleklerin benzerliklerini listelemeleri beklenir (**E3.7**). Aynı kategorilere göre öğrencilerden bu mesleklerin farklılıklarını listelemeleri istenir (**OB1**). Öğrencilerden belirledikleri benzerlik ve farklılıkları bir kavram haritası üzerinde göstermeleri beklenir. Süreç; eşleştirme, doğru yanlış, kısa cevaplı gibi testlerden oluşan bir çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir.

TG.4.2.2.

Öğrencilerden trafikte geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarını tanıyabilmeleri beklenir. Bunun için öğrencilere geçiş üstünlüğü kavramı ile ilgili bilgilendirme yapılır. Geçiş üstünlüğü olan araçların özel araçlar olduğu ve geçiş üstünlüğünü yalnızca acil durumlarda kullandıkları vurgulanır. Daha sonra öğrencilere "Trafikte geçiş üstünlüğü olan araçlar hangileridir? Trafikte geçiş üstünlüğü olan araçlara yol verilmemesi ne gibi olumsuzluklara sebep olabilir?" gibi sorular yöneltilir. Öğrencilerden ambulans, itfaiye, polis, jandarma, afet ve acil durumlara müdahale aracı, trafik zabıtası, doğal gaz acil müdahale aracı gibi unsurların geçiş üstünlüğüne sahip olduğunu söylemeleri beklenir (**SDB2.1**). Geçiş üstünlüğü olan araçların trafikte engellenmesinin doğuracağı sonuçlar hakkında tartışılır (**E3.10, KB2.18**). Bu sonuçlardan hareketle insan hayatına duyarlı olmanın önemi üzerinde durulur (**D5.1, D13.4, SDB2.3, SDB3.3**). Öğrencilere trafikte geçiş üstünlüğünün nasıl sağlandığını anlatan çizgi film, kamu spotu gibi eğitsel videolar izletilir. İzletilen eğitsel videolardan hareketle öğrencilerden geçiş üstünlüğü olan araçlarla ilgili canlandırma yapmaları (**E3.3, SDB2.1**) ve konu ile ilgili poster hazırlamaları, sloganlar yazmaları istenir. Bu görevler analitik ya da bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Hazırlanan ürünler, öğrencilerin ürün dosyalarına dâhil edilir.

TG.4.2.3.

Öğrencilerden teknolojinin trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki etkisini sorgulayabilmeleri beklenir. Bunun için öğrencilere trafik güvenliği ve ulaşım araçları üzerindeki teknolojik gelişmeleri anlatan bilgi kartları dağıtılır. Bu kartlarda otonom (sürücüsüz) araçlar, hızlı trenler, ADAS (Gelişmiş Sürücü Destek Sistemleri), elektrikli araç ve bisikletler, V2I (Vehicle to Infrastructure-Araçtan Altyapıya), V2V (Vehicle to Vehicle-Araçtan Araca) gibi akıllı trafik sistemlerine yer verilir. Bunun yanı sıra engelli bireylerin trafik kullarımlarını kolaylaştıran engelli rampaları, asansörlü araçlar, engelliler için otonom (sürücüsüz) araçlar, tekerlekli sandalye kullanıcılarına özel tasarlanmış araçlar, yol sistemleri, Braille haritalar, sesli yönlendirme sistemleri, akıllı bastonlar gibi örnekler de yer verilir. Öğrencilerden bilgi kartlarını okuyarak arkadaşlarıyla değiş tokuş etmeleri ve farklı teknolojiler hakkında bilgi sahibi olmaları beklenir **(OB1)**. Daha sonra günlük yaşamdan hareketle teknolojik yeniliklerin trafik üzerindeki etkisine yönelik merak ettiklerini belirlemeleri istenir **(E1.1)**. Bilgi kartlarından hareketle teknolojinin trafiğe etkisi üzerine merak ettikleri konular hakkında engelli bireylerin de ihtiyaçlarını dikkate alarak çeşitli sorular hazırlamaları **(E3.3)** sağlanır. Süreç "5N1K" (Ne, Nerede, Ne zaman, Nasıl, Neden, Kim?) tekniği ile desteklenebilir. Öğrencilerin hazırladıkları soruları arkadaşlarıyla paylaşmaları ve sınıfça bir soru ağacı oluşturmaları sağlanır **(D4.1)**. Soru ağacından ilgilerini en çok çeken soruları seçerek grup hâlinde seçtikleri sorulara yönelik bilgi toplamaları beklenir **(OB1, SDB2.2)**. Ardından görseller, diyagramlar ve kısa metinler kullanılarak öğrencilerden topladıkları bilgilerle ilgili afiş veya dijital ortamda sunum hazırlamaları **(E2.2, KB2.6, OB2)** ve hazırladıklarını sınıfta paylaşmaları istenir. Öğretmen ve öğrenciler sunumlardaki bilgilerin doğruluğunu sorgulayarak tartışır. Öğrencilerin teknolojinin ulaşım da trafik güvenliğini artırma, enerji tasarrufu sağlama **(D17.2)** ve çevre sorunlarını azaltma **(D18.3)** konularında çıkarım yapmaları beklenir. Öğrencilerden öğrendikleri bilgileri kullanarak gelecekte teknolojinin trafiğe etkisi ile ilgili kısa bir hikâye yazmaları veya resim yapmaları istenir **(E3.3)**. Bu görevler akran değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

TG.4.2.4.

Öğrencilerin trafikte tehlike oluşturabilecek durumları güvenlik açısından gözleme dayalı tahmin edebilmeleri beklenir. Bunun için öğrencilerden gözlem, deneyim ve duyularına dayanarak trafikte tehlike oluşturabilecek durumlara örnek vermeleri istenir **(SDB2.1)**. Öğrencilere "Risk ve tehlike nedir? İkisi aynı şey midir? Tehdit nedir? Bu kavramlar arasında nasıl bir fark vardır?" gibi sorular yöneltilerek öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilir **(OB1, SDB2.1)**. Daha sonra risk, tehlike ve tehdit kavramlarının anlamı hakkında bilgi verilir. Trafikte risk, tehlike veya tehdit oluşturabilecek durumlarla ilgili görsel **(OB4)** ya da örnek olaylar verilerek öğrencilerin bu kavramları ayırt edebilmeleri sağlanır.

Öğrencilerden deneyimlerine dayalı örnekleri çoğaltmaları istenir. Konuyla ilgili kısa film izletilerek risk, tehlike ve tehdit oluşturan durumları gözlemlmeleri ve bu durumlarla ilgili tespitlerini söylemeleri istenir **(OB1)**. Öğrencilerin tespitleri maddeler hâlinde tahtaya yazılır ve büyük grup tartışması, soru-cevap gibi tekniklerle tüm öğrencilerden görüşlerini belirtmeleri istenir. Trafikte risk, tehlike veya tehdit oluşturabilecek durumlar hakkında çıkarımda bulunmaları beklenir. Trafikteki birçok tehlikeli durumun trafik kurallarına uymama, sabırsızlık, dikkatsizlik, nezaketsizlik gibi nedenlerden kaynaklandığı üzerinde durulur. Konu, örnek olaylar üzerinden değer analizi ya da değer belirginleştirme gibi yaklaşımlarla derinleştirilebilir. Bu bağlamda öğrencilerin trafikte sabırlı ve saygılı olma **(D12.2, D14.1)**, anlayışlı ve sağduyulu davranma **(D15.1)** hususlarında farkındalık geliştirmeleri sağlanır. Aksi takdirde trafik kazaları, yaralanma ve can kaybı gibi insan sağlığı ve güvenliğini tehdit eden durumların ortaya çıkabileceği üzerine yargıda bulunulur **(KB2.17, SDB3.3)**. Bu durumla ilgili trafikte kurallara uymayı ve nezaketi içeren görsel uyarı kartları, afiş veya broşürler hazırlamaları sağlanır. Öğrenci performanslarının değerlendirilmesinde

bütüncül dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir. Hazırlanan ürünler öğrenci ürün dosyasına eklenir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden kendi yaşantılarından yola çıkarak farklı ulaşım türlerinin yer aldığı hikâye edici bir metin yazmaları veya dijital bir hikâye oluşturmaları beklenebilir. Trafik mühendisi, trafik kazaları soruşturma uzmanı gibi daha az bilinen meslekleri ve bunların görevlerini araştırmaları istenebilir.

Geçiş üstünlüğü olan ulaşım araçlarına yol verilmesinin önemi ile ilgili başlatılan bir hikâyenin tamamlanması istenebilir.

Gelecekte teknolojinin trafiği nasıl etkileyebileceği ile ilgili bir afiş hazırlamaları istenebilir. Trafikte tehlike oluşturabilecek durumları içeren bir gazete haberi yazmaları istenebilir.

Destekleme

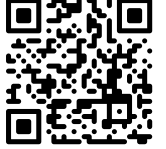
Öğrenme sürecini kolaylaştırmak için “Tahmin et ben kimim?” gibi eğitsel oyunlarla ulaşım araçları, trafik ile ilgili meslek ve kurumların görevleri vurgulanabilir.

Trafikte geçiş üstünlüğü olan araçlar ile ilgili drama çalışması yapmaları istenebilir.

Öğrencilere teknolojinin ulaşım araçları ve trafik güvenliğine etkisi ile ilgili görsel ve işitsel materyaller sunulabilir. Ayrıca görme yetersizliği bulunan bireylerin trafikte daha kolay hareket etmelerini sağlayacak akıllı bastonlar veya trafik lambalarındaki sesli asistanlar gibi diğer teknolojik aletler tanıtılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÖĞRENME ALANI: TRAFİKTE HAKLAR, SORUMLULUKLAR VE İLETİŞİM

Bu öğrenme alanında öğrencilerin trafikteki hak ve sorumluluklarını tanımaları, sorgulamaları, bu hak ve sorumluluklara uygun davranışlar sergilemeleri ve davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkilerini anlamaları amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrendiklerini trafikte daha bilinçli olmak ve etkili iletişim kurmak için kullanmaları hedeflenmektedir.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.8. Sorgulama, KB2.17. Değerlendirme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma, E3.6. Analitiklik, E3.8. Soru Sorma, E3.10. Eleştirel Bakma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D6. Dürüstlük, D12. Sabır, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

TG. 4.3.1. Trafikteki hak ve sorumluluklarını sorgulayabilme

- Trafikteki hak ve sorumluluklarını tanımlar.
- Trafikteki hak ve sorumlulukları ile ilgili sorular sorar.
- Trafikteki hak ve sorumlulukları ile ilgili bilgi toplar.
- Trafikteki hak ve sorumlulukları ile ilgili topladığı bilginin doğruluğunu değerlendirir.
- Trafikteki hak ve sorumlulukları ile ilgili topladığı bilgiler üzerinden çıkarım yapar.

TG. 4.3.2. Davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisini değerlendirebilme

- Davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisine ilişkin ölçüt belirler.
- Davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisini gözlemleyerek ölçer.
- Davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisine ilişkin gözlem sonuçlarını belirlediği ölçütlere göre karşılaştırır.
- Davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisine yönelik yapılan karşılaştırmalara ilişkin yargıda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Trafikteki Hak ve Sorumluluklar

İnsan Davranışlarının Trafikteki İletişime Etkisi

Genellemeler/

hak, iletişim, sorumluluk

Anahtar Kavramlar/

Sembol ve Gösterimler

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktılarının değerlendirilmesinde performans görevleri kullanılabilir. Tüm çalışmalar öğrencilerin ürün dosyalarına eklenir.

Trafikteki hak ve sorumluluklarını sorgulayabilme konusunda afiş hazırlamaları için öğrencilere performans görevi verilebilir. Bu görevler analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere olumlu ve olumsuz davranışların trafikteki iletişime etkisi konusunda kısa bir senaryo yazdırılarak canlandırma yapmalarına yönelik performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin hak ve sorumluluk kavramlarını bildikleri ve iletişim becerilerine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin;

- "Trafikte yaya ve sürücülerin hakları nelerdir?"
- "Trafikte yaya ve sürücülerin sorumlulukları nelerdir?"
- "Trafikte karşılaştığınız olumlu ve olumsuz bir durumda nasıl iletişim kurarsınız?" gibi açık uçlu sorulara cevap vermesi sağlanarak mevcut bilgileri değerlendirilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere yaya ile sürücü arasında yaşanan ve geçiş önceliği durumunu anlatan bir senaryo verilir. Bu senaryo üzerinden öğrencilerin trafikteki hak ve sorumlulukları hakkında konuşmaları istenir. Ardından iki sürücü arasında park yeri konusunda yaşanan bir anlaşmazlığı konu alan senaryo sunularak öğrencilerin trafikte doğru iletişim kurmanın önemi ile ilgili düşüncelerini ifade etmeleri sağlanır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TG.4.3.1.

Öğrencilerden trafikteki hak ve sorumluluklarını sorgulayabilmeleri beklenir. Bunun için öğrencilerin öncelikle ev ve okuldaki hak ve sorumluluklarına değinilir. Buradan hareketle çocukların trafikteki hak ve sorumluluklarına dikkat çekebilmek için trafikte yaya ve sürücü olmak ya da toplu taşıma araçlarında yolcu olmakla ilgili görseller sunulur. Görsellerin trafikteki engelli bireyler ile evcil hayvanıyla seyahat eden yolcuların hak ve sorumluluklarını da yansıtmalarına dikkat edilir. Öğrencilerden trafikteki hak ve sorumluluklar üzerine düşünceleri istenir ve öğrencilerin merak ettikleri durumu tanımlamaları sağlanır (**D1.1, D16.2, E1.1**). Ardından öğrencilerden istasyon, Sokratik yöntem, beyin fırtınası, küçük/büyük grup tartışması gibi yöntemlerle yolcu, sürücü, yaya rollerine uygun hak ve sorumluluklar ile ilgili soru listesi oluşturmaları beklenir (**E3.8, SDB2.2**). Sınıf, öğretmen rehberliğinde iki gruba ayrılır. Bir grup, çevrim içi kaynakları kullanmaya teşvik edilir. Öğrencilerden oluşturdıkları listelerdeki soruların cevaplarına yönelik araştırma yapmaları için anahtar kelimeler belirlemeleri ve farklı çevrim içi uygulamalardan arama yapmaları istenir (**KB2.6, SDB2.2**). Elde ettikleri bilgileri raporlarken dijital kaynakları sentezlemeleri ve fikrî mülkiyet haklarını gözetmeleri beklenir (**D6.2, OB2**). Diğer gruptan basılı kaynakları kullanarak araştırma yapmaları istenir (**D3.3, OB1**). Elde edilen bilgiler doğrultusunda engelli bireyleri de dikkate alarak bütün öğrencilerin trafikteki hak ve sorumlulukları üzerine tartışması sağlanır (**SDB2.2, SDB2.3**). Tartışmanın ardından öğrenciler trafikteki hak ve sorumlulukları üzerine değerlendirmeler yaparak çıkarımda bulunurlar (**KB2.10**). Süreç sonunda her öğrenci trafikteki hak ve sorumluluklar ile ilgili afiş hazırlar. Bu afişler analitik veya bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Hazırlanan ürünler öğrenci ürün dosyasına eklenir.

TG.4.3.2.

Öğrencilerden davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisini değerlendirebilmeleri beklenir. Öncelikle öğrencilere "Trafikte iletişim denildiğinde aklınıza neler geliyor?" sorusu sorularak beyin fırtınası yaptırılır (**E1.1, SDB2.1**). Sözlü ve sözsüz iletişim türleri hakkında kısa bilgi verilir ve öğrencilerin konuya odaklanmaları sağlanır (**E3.2, SDB2.1**). Öğrencilere saygılı, sabırlı, sorumluluk sahibi olma gibi davranışları içeren örnek olaylar sunulur. Bu örnek olaylarda yer alan yaya ve sürücülerin davranışları üzerine sorular yöneltilir. Öğrencilerin cevaplarından hareketle davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisine yönelik saygılı, sabırlı, sorumluluk sahibi olma gibi davranış ölçütlerine ulaşmaları sağlanır (**D12.2, D14.1, D16.2, E3.6, KB2.10, SDB2.2**). Daha sonra bu ölçütlerin gözlemlenebilmesi için medyaya yansıyan haberlerden kesitler izletilir. Öğrencilerden haberlerdeki olumlu ve olumsuz davranışları daha önce belirlenen ölçütlere göre değerlendirmeleri istenir (**E3.10, SDB2.3, OB1**). Öğrencilerin bu haberlerdeki olumlu ve olumsuz davranış biçimlerinin trafikteki iletişime etkisini belirlenen davranış ölçütlerine göre karşılaştırmaları sağlanır (**SDB3.3**). Ardından cümle ve hikâye tamamlama "Ya olsaydı/olmasaydı ne olurdu?" gibi etkinlikler ile öğrencilerin trafikteki iletişimin nasıl olacağı üzerine yargıda bulunmaları sağlanır (**KB2.10, SDB2.3, SDB3.3**). Öğretim süreci sonunda öğrencilere olumlu ve olumsuz davranışların trafikteki iletişime etkisi konusunda kısa bir senaryo yazdırılarak canlandırma yapmalarına yönelik performans görevi verilir. Süreç, analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden, yaşantılarından hareketle trafikte iletişim hatası sergileyen birine mektup yazmaları istenebilir. Bu mektubun içeriğinde kişilerin trafikte empati kurması gerektiği vurgulanabilir.

Öğrencilerden trafikte sabır, saygı ve empatinin önemini vurgulayan dijital bir hikâye oluşturmaları istenebilir.

Destekleme Öğretim sürecini kolaylaştırmak için öğrencilere trafikte sabır, saygı ve empatinin önemini anlatan çizgi film, animasyon, belgesel gibi eğitici içerikler izletilebilir.

Trafikte iletişimin önemine ilişkin görsel ve işitsel materyaller kullanılarak süreç desteklenebilir.

Trafikteki olumlu iletişim örneklerini bulmaya yönelik görsel eşleştirme etkinlikleri yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÖĞRENME ALANI: TRAFİKTE İLK YARDIM VE ACİL DURUMLAR

Bu öğrenme alanında öğrencilerin taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine dair bilgi toplayabilmeleri ve trafikle ilgili acil durumlarda doğru davranışları uygulayabilmelerini sağlamak amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 5

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.6. Bilgi Toplama, KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik, E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D5. Duyarlılık, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Görsel Sanatlar, Hayat Bilgisi, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.20. Sentezleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- TG. 4.4.1. Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin bilgi toplayabilme
- Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları belirler.*
 - Belirlediği araçları kullanarak taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine dair bilgilere ulaşır.*
 - Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin ulaşılan bilgileri doğrular.*
 - Taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin ulaşılan bilgileri kaydeder.*

TG. 4.4.2. Trafikte acil durumlarda doğru davranış biçimlerini belirleyebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Taşıtlarda Bulunması Gereken İlk Yardım Malzemeleri
Trafikte Acil Durumlarda Doğru Davranış Biçimleri

Genellemeler/
Anahtar Kavramlar/
Sembol ve Gösterimler

acil durum, ilk yardım, ilk yardım malzemeleri

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu öğrenme alanında yer alan öğrenme çıktılarının değerlendirilmesinde çalışma yaprağı ve performans görevi kullanılabilir. Tüm çalışmalar öğrencilerin ürün dosyalarına eklenir. Öğrencilerin taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin doğru ve yanlış bilgilerinin değerlendirilmesinde çalışma yaprağı kullanılabilir. Öğrencilere belirli acil durum senaryolarını analiz edebilecekleri, doğru ve yanlış davranış biçimlerini belirleyebilecekleri ve canlandırma yapacakları bir performans görevi verilebilir. Öğrenci performansları analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin çalışmaları öğrenci ürün dosyalarına eklenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin trafikte ilk yardım ve acil durumlar hakkında temel düzeyde bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin ön bilgilerini belirlemek amacıyla araçlarda bulunan ilk yardım malzemeleri ile ilgili bildiklerini anlatmaları istenebilir. Öğrencilerden trafikte acil bir durum olduğunda insanların nasıl davranması gerektiği ile ilgili düşüncelerini konuşma halkası tekniğiyle paylaşımları istenebilir.

Köprü Kurma

Sınıfa ilk yardım çantası getirilerek içindeki malzemeler gösterilir. Her bir malzemenin ne işe yaradığı ve nasıl kullanıldığı üzerine konuşulur. İlk yardım bilgisine sahip olmanın hayati önemi üzerine kısa hikâyeler veya örnek olaylar paylaşılır.

Günlük hayatta karşılaştıkları veya karşılaşılabilecekleri farklı acil durumlara örnekler vermeleri istenir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

TG.4.4.1.

Öğrencilerden taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin bilgi toplayabilmeleri beklenir. Bunun için öğrencilere öğretmen tarafından hazırlanan bilgi toplama formu verilir. Bu formda taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemelerine ilişkin bilgi toplamaya yönelik farklı kaynaklara (kitap, genel ağ, sınıf arkadaşı) yer verilir **(OB2)**. Öğrencilerin bu formdan faydalanarak bilgiye ulaşmak için kullanacakları kaynağı belirlemeleri sağlanır. Bilgi toplama formunda aynı kaynağı seçen öğrencilerin bir araya gelerek grup oluşturmaları sağlanır. Gruplardan taşıtlarda bulunması gereken ilk yardım malzemeleri ve bu malzemelerin kullanım amaçlarına yönelik bilgi toplamaları istenir **(OB1)**. Öğrencilerden görevlerini yerine getirirken özverili davranışları beklenir **(D16.3)**. Grupların topladıkları bilgilerin doğruluğunu küçük grup tartışma tekniklerini kullanarak tartışmaları sağlanır **(E3.4, SDB2.2)**. Ardından her grubun topladığı bilgileri diğer gruplar ile değiştirmeleri istenir. Grupların "Doğru mu? Yanlış mı?" tekniğini kullanarak diğer grubun topladığı bilgilerin doğru olup olmadığını aralarında tartışmaları sağlanır **(E3.10, SDB2.1)**. Tartışma sonucu ortaya çıkan bilgilerin doğruluğu veya yanlışlığı gerekçeleri ile sınıfta sunulur **(KB2.20, SDB3.3)**. Öğretmen tarafından sunumlara ilişkin geri bildirimler verilir. Daha sonra öğrencilerden ilk yardım çantasında bulunması gereken malzemeler ve bunların kullanım amaçlarıyla ilgili ilk yardım malzemelerinin görsellerinin de olacağı bilgi kartları hazırlamaları istenir **(OB4)**. Süreç, çalışma yaprağı ile değerlendirilebilir.

TG.4.4.2.

Öğrencilerden trafikte acil durumlarda doğru davranış biçimlerini belirlemeleri beklenir. Bunun için trafikte farklı acil durumları konu alan hikâyeler anlatılır. Hikâyelerin belirli bölümlerinde durularak bahsedilen acil durumlarda neler yapılması gerektiği konusunda öğrencilerden önerilerde bulunmaları beklenir. Öğrencilere acil bir durumdaki doğru ve yanlış davranış biçimlerinin olduğu görsel ve/veya işitsel materyaller sunularak onlardan doğru ve yanlış davranışları belirlemeleri istenir **(OB1)**. Cevaplar sınıfça değerlendirilerek öğretmen rehberliğinde acil durumlarda yapılması gerekenler ile ilgili ortak bir liste hazırlanır. Öğrencilerin bu ortak listede yer alan "acil durumlarda soğukkanlı davranmak", "birey ve çevre güvenliğine dikkat etmek", "Acil Çağrı Merkezi 1-1-2'nin aranarak olay yeri ve durumu hakkında doğru ve eksiksiz bilgi vermek", "ilk yardım gerektiren durumlarda yapılması ve yapılmaması gerekenler" gibi konularda doğru davranış biçimlerine ulaşmaları sağlanır **(D5.1, D16.2, E3.7)**. Sağlık Bakanlığının, Jandarma Genel Komutanlığının ve Emniyet Genel Müdürlüğünün trafik ile ilgili acil durumlardaki görev ve sorumluluklarına yönelik bilgilendirme yapılır. Öğrenciler küçük gruplara ayrılır ve her gruba trafikte yangın, yaralanma gibi acil durum örneklerini yansıtabilecek çeşitli senaryo kartları verilir. Öğrencilerden senaryoları incelemeleri istenir. İnceledikleri senaryolardaki farklı acil durumlarda nasıl davranılması gerektiği hakkında konuşmaları istenir. Böylece her bir acil durumun farklı müdahale yöntemleri gerektirdiğini fark etmeleri sağlanır **(SDB2.2)**. Öğrencilerden ilgili senaryolarda verilen acil durumlardaki doğru davranışları belirleyerek canlandırma yapmaları istenir. Canlandırma yaparken acil durumlarda yardımlaşma ve dayanışmanın önemi üzerinde durmaları beklenir **(D20.2)**. Canlandırmanın ardından farklı acil durumlardaki doğru davranış biçimlerinin neler olduğu hakkında zıt panel, fikir taraması gibi tekniklerle tartışma yapılır. Bu tartışmada farklı acil durumlardaki doğru davranış biçimlerinin önemi üzerinde durulur. Öğrencilerin canlandırma performansları analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin çalışmaları öğrenci ürün dosyalarına eklenir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Sınıfa uzman sağlık personeli veya ilk yardım uzmanı davet edilerek deneyim ve bilgilerinden yararlanılabilir.

Öğrencilerden ilk yardım çantası ve içindeki malzemelerin modellerini yapmaları istenebilir. Bu modeller üzerinde malzemelerin işlev ve kullanım yöntemlerini detaylı olarak açıklamaları istenebilir.

Trafikte acil durumlarda doğru davranış biçimlerini anlatan bir el kitapçığı hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğretim sürecini kolaylaştırmak için öğrencilere ilk yardım malzemeleri konulu boyama ve çizim çalışmaları yaptırılabilir.

Trafikte acil durumlarda doğru davranış biçimlerini konu alan eğitici videolar izletilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

